

Tijdlĳn Ontwikkelingen A58

Inleiding

De raad spreekt op 3 december 2024 over het dossier A58. Dat is zeker niet voor het eerst. Al meer dan een decennium is de snelweg die de gemeente doorkruist voortdurend in meer of mindere mate onder de aandacht van de lokale politiek.

Deze tijdlĳn dient ter ondersteuning van het gesprek op 3 december en bevat een chronologische opsomming van relevante documenten, gebeurtenissen, besprekingen en vergaderingen over dit dossier.

Begin tijdlĳn

Er is voor gekozen de tijdlĳn te laten beginnen in 2013. Dit is een arbitraire keuze. We hadden ook nog verder terug kunnen gaan, want al sinds 2008 is door raad en college van gedachten gewisseld over de A58. Het kost veel inspanning om dit allemaal op tafel te krijgen en de verwachting is dat de bijdrage die dat zou leveren aan het nu voorliggende vraagstuk beperkt zou zijn.

Focus

De focus ligt in deze tijdlĳn op de passage van het Wilhelminakanaal door de A58 en de daarmee verbonden discussie aquaduct vs. viaduct. Documenten die daaraan niet of maar in beperkte mate gewijd zijn, zijn niet altijd opgenomen. Andere onderdelen van het verbredingstraject (bijvoorbeeld de Beekdalpassage t.h.v. Spoordonk) zijn voor het doel waarvoor deze tijdlĳn is opgesteld niet altijd relevant en documenten daarover zijn dus niet altijd opgenomen in het overzicht.

Raad en college

Het gesprek op 3 december is een debat van de raad met inbreng van het college. De tijdlĳn focust zich daarom op documenten die in het verkeer tussen raad en college een rol spelen. Dit betekent dat bijvoorbeeld niet alle verkeer tussen college en de betrokken ministeries of tussen PactA58 en het ministerie zijn opgenomen.

Vertrouwelijkheid

In het verleden zijn meerdere malen besloten bijeenkomsten belegd rond dit onderwerp. Er zijn ook documenten geweest die ten tijde van de publicatie het predicaat 'vertrouwelijk' hebben gekregen. Van formele geheimhouding is ten aanzien van zowel de overleggen als de documenten geen sprake geweest. Voor alle documenten geldt dat er op dit moment geen reden (meer) is om ze als vertrouwelijk te beschouwen.

Leeswijzer

In de tekst wordt regelmatig met een link verwezen naar achterliggende documenten. Deze links verwijzen naar het openbare deel van het raadsinformatiesysteem van Oirschot.

Niet alle documenten zijn eerder openbaar gepubliceerd, waardoor een link niet mogelijk is. Zulke documenten zijn als bijlage bij deze tijdlĳn opgenomen. Er wordt in de tijdlĳn als volgt naar verwezen: '(bijlage #)', waarbij het nummer correspondeert met het nummer in de tijdlĳn hieronder.

Tijdslijn

1. 26 maart 2013

De raad ontvangt een raadsinformatiebrief (bijlage 1) 'Verkenning capaciteitsuitbreiding A58'. Daarin staat te lezen dat de verkenning naar de capaciteitsuitbreiding van de A58 tussen Tilburg en Eindhoven naar verwachting nog dat voorjaar start.

Het college besluit:

'In te stemmen met het inbrengen van de volgende punten tijdens het ambtelijke kennismakingsgesprek op 26 maart met het projectteam InnovA58:

1. Dat de portefeuillehouder Verkeer en Vervoer namens de gemeente Oirschot zitting neemt in de Bestuurlijke Adviesgroep.
2. Dat de ambtelijke inbreng van de gemeente Oirschot beperkt blijft tot het voorbereiden van de Bestuurlijke Adviesgroep.
3. Dat de volgende varianten een plaats moeten krijgen in de verkenning;
  - a. parallelstructuur voor regionaal verkeer tussen Oirschot en Batadorp
  - b. tunnelvariant Wilhelminakanaal
  - c. zuidelijke omlegging ter hoogte van Oirschot
4. Dat de uiteindelijke voorkeursvariant bijdraagt aan:
  - a. een goede ontsluiting aan de zuid-oostkant van de gemeente Oirschot
  - b. het oplossen van de knelpunten op de toeleidende wegen naar de A58 in Oirschot
5. Dat een kwalitatief hoogwaardige landschappelijke en ruimtelijke inpassing ter hoogte van Oirschot, noodzakelijk is voor een lokaal draagvlak.'

2. 4 juni 2013

Tijdens een B&W-informatiebijeenkomst wordt het project InnovA58 toegelicht door een vertegenwoordiger van Rijkswaterstaat. Van de bijeenkomst is alleen een uitnodiging (zie bijlage 2) beschikbaar, geen verslag of notulen. In de uitnodiging wordt het standpunt van het college herhaald: nut en noodzaak van verbreding worden onderschreven, maar een en ander moet bijdragen aan de ontsluiting van de oostkant van de gemeente, waarbij scheiding van regionaal en lokaal verkeer gewenst is. Bovendien zijn er 'hoge eisen aan de ruimtelijke en landschappelijke inpassing'.

3. 22 februari 2014

De raad ontvangt de RIB 'Verkenning capaciteitsuitbreiding A58' (zie bijlage 3). De eerste fase van de verkenning is afgerond. Op 20 maart 2014 zal bij het ministerie en in GS een besluit vallen over 'welke varianten voor het vergroten van de capaciteit op A58 wel en welke niet worden meegenomen naar de volgende fase'. Een regiegroep bereidt dat besluit voor.

Het college heeft besloten:

'om richting de regiegroep uit te dragen dat Oirschot in zet op een gedegen onderzoek naar zowel de 2x3 variant als naar een parallelstructuur (4x2) tussen Oirschot en Batadorp in combinatie met een duurzame inpassing van de weg om overlast voor de omgeving te voorkomen in de volgende fase van de verkenning'.

Ten aanzien van een aquaduct wordt gesteld dat de meerkosten €150 miljoen bedragen (bij 2x3 rijstroken). Het verleggen van de A58 is €50 miljoen duurder. Tevens wordt het volgende opgemerkt:

'Ook zonder aquaduct of verleggen van de weg, kan waarschijnlijk worden voldaan aan de wettelijke kaders voor milieu, luchtkwaliteit en geluid. Zonder substantiële financiële bijdrage van de gemeente is er in dat geval voor het ministerie en de provincie geen aanleiding om te investeren in een aquaduct of het verleggen van de A58.

Een omlegging onder Oirschot heeft ook gevolgen voor de planprocedure. In dat geval kan niet worden volstaan met de Verkorte Tracéprocedure. Dit kan leiden tot vertraging in het planproces, terwijl het versnellen van capaciteitsuitbreiding op de A58 juist één van de belangrijkste doelstellingen is van InnovA58.

Met het oog op de overlast door sluipverkeer in Middelbeers, Oostelbeers, Spoordonk en Oirschot, hebt u tijdens de B&W informatiebijeenkomst van 14 mei 2013 aangegeven snelheid erg belangrijk te vinden'.

Vermoedelijk is de genoemde 14 mei 2013 een foutieve datum. Waarschijnlijk wordt 4 juni 2013 bedoeld.

4. 1 mei 2014

Van InnovA58 wordt een memo 'Afweging inpassingsvarianten Oirschot' (bijlage 4) ontvangen. In het memo wordt toegelicht waarom de inpassingsvarianten aquaduct en zuidelijke omlegging zijn afgevalen in fase 1 van de verkenning. Of het memo destijds ook met de raad is gedeeld, is onzeker.

5. 23 juni 2015

De fractie van D66 interpelleert het college over de A58. In het interpellatieverzoek en de daarin opgenomen vraagstelling (bijlage 5) wordt de focus meer gelegd op burgerparticipatie, gezondheidseffecten, (fijnstof), leefbaarheid (lawaai) en op visuele vervuiling.

In een voorgestelde motie (bijlage 5a) die de fractie tijdens de vergadering inbrengt, heeft de fractie oog voor een variant mét verdiepte ligging en aquaduct onder het kanaal. In de motie, die overigens niet wordt aanvaard, wordt het college verzocht onderzoek te doen naar de effecten van de viaduct- en aquaductvariant op gezondheid, leefbaarheid en visuele vervuiling.

6. 20 december 2016

Het college verzendt RIB 'Stand van zaken Verbreding A58' (bijlage 6). Daarin wordt gesteld dat verbreding van 2x2 naar 2x3 aan de orde is en dat een aantal specifieke uitwerkingsopgaven voor de gemeente is benoemd en onder de aandacht van de minister is gebracht:

1. het samen met de gemeente en de omgeving ontwikkelen van een lokale inpassingsvisie voor de A58 ter hoogte van de kern Oirschot, waarbij specifiek wordt ingezoomd op innovatieve mogelijkheden om een meerwaarde te bieden daar waar het gaat om luchtkwaliteit, geluidhinder, gezondheid en beleving van de A58 evenals de aanleg van de Randweg Oirschot;
2. het inrichten van een proeftuin (living lab) ter hoogte van Oirschot om innovaties te stimuleren op het gebied van duurzame en slimme mobiliteit;

3. de vormgeving van aansluitpunt Best op de A58 in relatie tot de toekomstige infrastructuur Eindhoven Noordwest, Oirschot en Best; en
4. de passage van De Beerze als ecologische en recreatieve verbinding.

In de RIB wordt ook de oprichting van Team Oirschot gemeld, een groep van 8 betrokken inwoners en vertegenwoordigers van verenigingen. Het Team brengt namens de omgeving wensen in bij de totstandkoming van een Inpassingsvisie die het college samen met Rijkswaterstaat in het eerste kwartaal van 2017 tot stand zal brengen.

7. 14 september 2017

In een presentatie (bijlage 7) tijdens een raadsbijeenkomst licht het college de afwegingen toe om te komen tot een voorkeur voor uitbreiding aan de zuidzijde of aan de noordzijde van het bestaande viaduct.

De zuidzijde heeft de beste landschappelijke inpassing. De inbreng van Team Oirschot is een bijlage bij de presentatie, evenals de definitieve inpassingsvisie.

8. 10 oktober 2017

Het college heeft besloten dat een verbreding van het viaduct aan de zuidzijde de beste inpassing geeft voor de passage van het Wilhelminakanaal en geeft dit officiële advies aan Rijkswaterstaat. Het college laat hierover een dag later een persbericht uitgaan (bijlage 8). De overwegingen hierbij zijn de geluidseffecten en het beperken van het ruimtebeslag ter hoogte van het beschermd dorpsgezicht De Boterwijk, Den Heuvel en het gebied Moorland. Een keuze voor de zuidkant betekent dat het verbeteren van de verkeerssituatie rondom de Heuvelsebrug deel uitmaakt van het project InnovA58.

Rijkswaterstaat heeft besloten het advies van de gemeente Oirschot over te nemen.

9. 28 september 2018

Het college beantwoordt raadvragen van Sociaal Progressief Oirschot (zie bijlage 9) die ten aanzien van de kanaalpassage gaan over geluid(schermen), fijnstof, de hoogte van het nieuwe viaduct en de helling van de rijbaan. In de vragen en antwoorden is ook aandacht voor de passage van de Beerze ter hoogte van Spoor-donk.

10. 30 oktober 2018

Tijdens de begrotingsbehandeling wordt een motie ingediend door alle fractievoorzitters (2018/46/M01). De motie (zie bijlage 10) wordt unaniem aanvaard. In de motie wordt voorgesteld 'Als college aansluiting te zoeken bij het regionale pact om er voor te zorgen dat een groot deel van 10 mln euro gaat landen in de gemeente Oirschot die met de verbreding het hardst getroffen wordt'.

11. 20 november 2018

Er vindt een raadsbijeenkomst plaats. Tijdens de bijeenkomst wordt de stand van zaken van project InnovA58 gepresenteerd door Rijkswaterstaat. In de presentatie (zie bijlage 11) is zowel aandacht voor de passage van het Wilhelminakanaal als voor de passage van de Beerze.

12. 23 november 2018

Het Pact Leefomgeving, gesloten door 'een groot aantal belangenverenigingen, inwonersinitiatieven en alle politieke partijen uit de gemeente Oirschot', biedt [een manifest](#) aan Rijkswaterstaat, provincie Noord-Brabant en het college aan.

In het manifest is over de passage Wilhelminakanaal opgenomen:

Passage Wilhelminakanaal

Een van de grootste knelpunten bij de verbreding van de A58 is de passage van de A58 over het Wilhelminakanaal ter hoogte van de kern van Oirschot. Reeds vele jaren wordt hierover gesproken. Een verdiepte ligging met een passage ónder het Wilhelminakanaal door (aquaduct) is voor de kwaliteit van de leefomgeving in Oirschot veruit de beste oplossing. Naast de enorme verbetering van de leefomgeving brengt deze oplossing ook nieuwe kansen in ruimtelijke zin voor de gemeente Oirschot met zich mee. Denk hierbij aan kansen voor de herinrichting van de sportaccommodaties aan de A58, maar ook realisatie van woningbouw op nieuwe locaties. Ook Rijkswaterstaat heeft uitgesproken dat deze oplossing inderdaad het grootste oplossend vermogen heeft.

Bij de planuitwerking is tot op heden deze variant echter nooit meegenomen. Een gedegen onderzoek naar kosten, technische haalbaarheid en de winsten die het oplevert voor de kwaliteit van de leefomgeving, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van andere ruimtelijke ontwikkelingen, is noodzakelijk om deze optie goed te kunnen beoordelen. Dit onderzoek ontbreekt tot op heden.

13. 24 september 2019

Tijdens de raadsvergadering worden twee moties vreemd aan de orde van de dag ingediend over de A58.

De eerste motie met als onderwerp [Pact Leefomgeving A58](#) is ondertekend door raadsleden van Sociaal Progressief Oirschot, D66, CDA, VVD en De Gewone Man.

In de motie wordt het college opgeroepen 'zich op alle mogelijke wijzen in te zetten om de boodschap van het Pact "Leefomgeving A58" als bespreekpunt op de agenda van alle stakeholders te krijgen zoals o.a. provincie, minister Van Nieuwenhuizen, RWS etc.'

De [tweede motie](#) is ingediend door een raadslid van iedere fractie. In de motie wordt het college verzocht: 'om de minister aan te sporen om de vertraging in de ontwikkelingen rond de A58 (veroorzaakt door de perikelen rond het PAS), te gebruiken om een nieuw procesvoorstel te doen waarin:

- werkelijke burgerparticipatie wordt opgenomen, ten einde alles in het werk te stellen om te komen tot breed gedragen constructieve oplossingen voor de verbreding A58 op Oirschots grondgebied (m.n. de kruising A58- Wilhelminakanaal)
- waarbij het uitgangspunt "saldo 0" , zoals oorspronkelijk door RWS besproken, wordt meegenomen en
- waarbij voldoende waarborgen zijn ingebouwd om de gezondheidsrisico's te minimaliseren.

Beide moties worden unaniem aanvaard.

14. 29 oktober 2019

Tijdens de behandeling van de begroting wordt [een motie](#) ingediend, ondertekend door raadsleden van alle fracties. De motie behelst een verzoek aan het college om:

- 'In overleg met de provincie Noord-Brabant en Rijkswaterstaat onderzoek uit te voeren naar structurele maatregelen om de maximumsnelheid van verkeer op de A58 te verlagen van 130 km/uur naar 100 km/uur.
- Hierin samen op te trekken met gemeenten langs het tracé van de A58.'

De motie is unaniem aanvaard.

15. 7 april 2020 en 2 juni 2020

Het college antwoordt in twee instanties op vragen raadsleden van drie fracties (D66, CDA en Sociaal Progressief Oirschot). De raadsleden vragen of een 'concept ontwerp tracébesluit' ten gemeentehuize is ontvangen. In [het eerste antwoord](#) geeft het college aan dit te hebben ontvangen en dat een ambtelijke voortoets is uitgevoerd.

In [het tweede antwoord](#) stelt het college dat 'de conceptstukken ambtelijk zijn toegestuurd aan alle projectpartners (...) en dat het niet aan de gemeente is om deze stukken aan derden toe te zenden of om deze stukken openbaar te maken omdat het om conceptstukken gaat waar diverse partners commentaar op konden leveren. Deze commentaren worden verwerkt en daarna in het kader van een ontwerp tracébesluit als bedoeld in de Tracéwet pas weer aangeboden'.

16. 2 juni 2020

Het college deelt [in antwoord op](#) raadsvragen vanuit de fractie Sociaal Progressief Oirschot [de ambtelijke reactie](#) op het concept ontwerp tracébesluit. Het college maakt daarbij een nadrukkelijk voorbehoud: er is sprake van een ambtelijke voorreactie. Uit de gepubliceerde reactie zijn delen weggelaten die enkel ambtelijke opvattingen zonder bestuurlijke steun omvatten.

17. 2 juni 2020 (2)

In de raadsvergadering wordt [een initiatiefvoorstel](#) besproken, ondertekend door leden van alle fracties in de raad. In het voorstel wordt onder andere aangegeven dat 'alle politieke fracties en een groot aantal belangenverenigingen en bewonersinitiatieven zich [hebben] verenigd in het Pact A58' en dat het pact zich focust op drie speerpunten, waaronder:

'Passage Wilhelminakanaal

De passage van het Wilhelminakanaal is het grootste knelpunt bij de verbreding van de A58. Een verdiepte ligging met een passage onder het Wilhelminakanaal door (aquaduct) is voor de kwaliteit van de leefomgeving in Oirschot veruit de beste oplossing. Naast de enorme verbetering van de leefomgeving brengt deze oplossing ook nieuwe kansen in ruimtelijke zin voor de gemeente Oirschot met zich mee. Rijkswaterstaat heeft ook uitgesproken dat deze variant het grootste oplossend vermogen heeft.'

Het voorstel wordt unaniem aanvaard. De raad besluit:

1. Het college de opdracht te geven voor het uitvoeren van een onafhankelijke quick-scan naar de (meer)kosten van alternatieve passages van het Wilhelminakanaal in relatie tot de verbreding van de A58. Het college voert deze opdracht uit in afstemming met de deelnemers van het Pact-A58;
2. Deze quick-scan bevat in ieder geval de volgende scenario's:
  - a. Tracé met aquaduct onder het Wilhelminakanaal

- b. Tracé met nieuwe verbrede brug over het Wilhelminakanaal
3. Als de resultaten van de quick-scan hier aanleiding toe geven een vervolgonderzoek uit te laten voeren waarbij bovenstaande scenario's op een hoger detailniveau worden uitgewerkt. Dit ter beoordeling aan het Pact-A58 in overleg met de gemeente;
4. Voor de quick-scan een budget van € 8.500,- beschikbaar te stellen;
5. Voor een eventueel vervolgonderzoek € 21.000,- beschikbaar te stellen;
6. Het totale budget van maximaal € 29.500,- te dekken uit de algemene reserve;
7. De begrotingswijziging 2020 vast te stellen.

18. 14 juli 2020

Raadslid Marienette Wemelsfelder heeft gevraagd op welke wijze een opdracht naar kosten van een verdiepte ligging van de A58 uitvoering geeft aan de door de raad aanvaarde moties (zie 13). Het college stelt in [zijn antwoord](#) dat een aquaduct 'substantieel bijdraagt aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving' en dat 'de door de raad gevraagde quickscan naar de kosten van een aquaduct een serieuze stap [is] om met onderbouwde gegevens over een aantal uitgangspunten uit de startbeslissing in gesprek te komen met de minister van Infrastructuur en Milieu'. Het college geeft ook aan de minister in kennis te stellen van de uitkomsten van het onderzoek.

19. 29 september 2020

Met een [raadsinformatiebrief](#) neemt de raad kennis van de [quick scan](#) die is uitgevoerd door bureau IPV Delft. In de RIB wordt ook gewag gemaakt van het standpunt dat 'het Pact' over de quick scan heeft ingenomen.

In het kort: de kosten zijn in de quick scan aanmerkelijk lager dan in de raming van Rijkswaterstaat en het Pact vindt vervolgonderzoek noodzakelijk (zie punt 6 van het raadsbesluit hierboven bij 17).

Het college informeert de raad er tevens over dat opdracht is gegeven voor een vervolgonderzoek.

20. 23 maart 2021

Het college informeert de raad in een [RIB](#) over de [eindrapportage](#) met [bijlagen](#) van het (vervolg)onderzoek naar de ongelijkvloerse kruising Wilhelminakanaal met A58. In de rapportage wordt geconcludeerd dat een aquaduct 113 miljoen euro kost en een nieuw viaduct, gebruik makend van het bestaande viaduct 36,3 miljoen euro. Vervanging van het bestaande viaduct kost nog eens 38 miljoen¹.

21. 13 april 2021

Het college verzendt een [RIB](#) met een 'pre-advies' over een initiatiefvoorstel 'Zorgvuldige verbreding A58', ingediend door leden van alle fracties.

Het college merkt ten opzichte van de passage Wilhelminakanaal op:

Voor de passage Wilhelminakanaal kunnen verschillende oplossingsrichtingen worden aangedragen. Met uw raad constateren wij dat de door RWS gekozen oplossing onvoldoende soelaas biedt voor de

---

¹ Inmiddels is duidelijk dat het bestaande viaduct volledig vervangen moet worden. Zie daarvoor [Raadsinformatiebrief Ontwikkelingen A58](#) (1 oktober 2024)

leefomgeving ter plaatse.

De doelstelling van de te maken kostencalculaties is om inzichtelijk te maken hoe de verschillende varianten zich kostentechnisch tot elkaar verhouden. Op grond hiervan wordt betoogd dat de oorspronkelijke berekening van de meerkosten van een aquaduct in 2013 niet volledig of juist waren. Het definitieve onderzoek is reeds aan u gepresenteerd.

Het college geeft de raad mee om de minister te bewegen tot het aanpassen c.q. heroverwegen van de startbeslissing en daarmee de projectopdracht aan RWS.

22. 20 april 2021

De raad bespreekt [een initiatiefvoorstel](#), aangeboden door het presidium. Het voorstel wordt gewijzigd aanvaard door de raad (zie onderaan het raadsvoorstel). De wijziging heeft betrekking op de beekdalpassage bij Spoordonk. Tijdens de vergadering is daar onduidelijkheid over. De raad besluit het college gelegenheid te geven alsnog informatie over de Beekdalpassage aan te leveren, zodat de raad zijn standpunt kan bepalen. Over de passage van het Wilhelminakanaal besluit de raad (voor het eerst) expliciet '[d]e voorkeur uit te spreken van de passage van de A58 middels een aquaduct onder het Wilhelminakanaal'. Ook besluit de raad tot '[h]et intrekken van de gemeentelijke steun aan het voorkeursalternatief passage Wilhelminakanaal zoals dat door RWS momenteel wordt uitgewerkt'. Met dat voorkeursalternatief wordt een nieuw viaduct bedoeld, gebruik makend van het bestaande.

De raad besluit ook '[e]en verkenning bij het rijk, de provincie en in de regio op te starten naar budget voor (cofinanciering) van een aquaduct'.

In de vergadering zegt het college toe het standpunt van de raad zo spoedig mogelijk toe te zenden aan de minister en de provincie Noord-Brabant.

23. 12 mei 2021

Het college verstuurt de toegezegde brief aan de minister (bijlage 23). Het college besluit tevens de raad te informeren met een raadsinformatiebrief. Deze RIB is niet terug te vinden op het raadsinformatiesysteem en lijkt nooit te zijn gepubliceerd voor de raad. De toezegging om de brief te verzenden is wel als afgedaan beschouwd (op 4 mei, de datum waarop de brief in het college is behandeld).

24. 8 juni 2021

De raad ontvangt mede naar aanleiding van het aanvaarde amendement (zie 22) [een raadsinformatiebrief](#) over de Beekdalpassage A58 bij de Beerze. In de RIB wordt uiteengezet hoe de besluitvorming is verlopen over de variant 'Ecologie en recreatie' voor de Beekdalpassage bij de Beerze. Het college is in februari 2019 akkoord gegaan met die variant.

In deze RIB wordt ook aangegeven dat het college de raad daar destijds (per abuis) niet over heeft geïnformeerd. Men was voornemens dat wel te doen in april 2019. Het was de bedoeling daarbij te verwijzen naar een brief van de Minister van I&W uit april 2019. In die brief (bijlage 24) geeft de minister aan dat de variant 'recreatie en ecologie' is gekozen en zal worden uitgewerkt en gaat de minister ook in op de passage van het Wilhelminakanaal:

'In het Pact Oirschot wordt de wens voor een aquaduct geuit. Echter, in de historie van het ontwerp van de passage Wilhelminakanaal is de haalbaarheid van een aquaduct al eerder onderzocht. Op 20 maart 2014 is door de bestuurlijke Regiegroep besloten om deze optie niet verder mee te nemen. Een dergelijke passage betekent namelijk geen verbetering van de doorstroming (de hoofddoelstelling van het project) en in combinatie met de hoge meerkosten die ermee gemoeid zijn, is deze optie als niet wenselijk omschreven. De gemeente Oirschot had zitting in de regiegroep, had kennis van de onderliggende informatie en heeft ingestemd met dit besluit. De Minister van Infrastructuur en Milieu heeft in november 2015 bovendien besloten om de A58 te verbreden naar 2x3 rijstroken, uitgaande van de huidige hoogteligging van de weg. Hiermee kunnen andere passagemogelijkheden (aquaduct, omlegging) sowieso niet meer aan de orde zijn. Rijkswaterstaat kan en zal in de verdere uitwerking van het ontwerp het aquaduct/omlegging dan ook niet alsnog opvoeren. De impact hiervan op de financiën en de planning is, ook gezien de bestuurlijke besluitvorming in het verleden, niet te verantwoorden. Overigens is de gemeente Oirschot zowel ambtelijk als in de vorm van burgerparticipatie (Team Oirschot), intensief betrokken bij zowel de keuzes van het ontwerp als de locatie (noord of zuid) van de tweede brug. Hier is mijn inziens sprake van gedragen besluitvorming'.

25. 8 juni 2021 (2)

Als [antwoord op een raadvraag](#), gesteld vanuit de fracties van D66, De Gewone Man en Sociaal Progressief Oirschot deelt het college [de variantenstudie](#) naar mogelijkheden voor de beekdalpassage bij de Beerze.

26. 22 juni 2021

Het college beantwoordt raadvragen van dhr. Strijbos (Sociaal Progressief Oirschot) over de beekdalpassage. De vragen en [de antwoorden](#) kennen wat doublure met de raadvragen hierboven bij punt 25.

Als bijlage bij de antwoorden worden een [memo van het ministerie](#) en [een verslag van een bestuurlijke begeleidingsgroep](#), beiden uit 2017, meegezonden.

27. 23 juni 2021

Het college meldt in [een raadsinformatiebrief](#) een [reactie van de Minister van I&W](#) te hebben ontvangen op de brief van 4 mei. In het kort schrijft de minister dat het rapport van ipv Delft (zie hierboven bij 20) een aantal onjuistheden bevat (te lage kosten voor engineering, te lage post onvoorzien en inclusief/exclusief BTW) en daarom tot een lagere raming van kosten voor een aquaduct komt dan de raming van Rijkswaterstaat. De minister ziet geen aanleiding om het gesprek aan te gaan met 'de regionale bestuurders', omdat het rapport van ipv Delft geen nieuwe informatie heeft opgeleverd.

28. 29 juni 2021

De Tweede Kamer aanvaardt [een motie](#) van de leden Geurts, van Esch en Inge van Dijk. De Kamer 'verzoekt de regering om na het afronden van het onderzoek in gesprek te gaan met de provincie Noord-Brabant en de gemeente Oirschot over de mogelijkheden rond de eventuele financiering van meerkosten van een aquaduct bij Oirschot en de Kamer hierover voor het notaoverleg MIRT te informeren.'

29. 29 september 2021

Er vindt een besloten bespreking plaats waarbij raadsleden, wethouder van Beek en een betrokken ambtenaar aanwezig zijn. In het summiere verslag van de bijeenkomst (bijlage 29) staat dat wethouder en ambtenaar de stand van zaken weergeven. Het verslag geeft deze samenvatting van het besprokene:

'SAMENVATTING:

1. Haagse achterban informeren;
2. Er wordt hard gewerkt door zowel wethouder als burgemeester;
3. Er moeten meer partijen hierbij betrokken worden;
4. Bezien wordt naar de financiële consequenties voor de begroting bij co-financiering;
5. Door het handhaven van 2 bruggen, met name die in Spoordonk, zal de zaak niet sterker maken.'

30. 12 november 2021

In een [raadsinformatiebrief](#) geeft het college aan dat ambtelijke gesprekken hebben plaatsgevonden tussen gemeente en Rijkswaterstaat, waarbij ook deskundigen van ipv Delft aanwezig waren. Tijdens het gesprek zijn de kostenramingen van ipv Delft en Rijkswaterstaat met elkaar vergeleken.

Ook was er een gesprek tussen bestuurlijke afvaardigingen van provincie en gemeente. In dat gesprek is duidelijk geworden dat de provincie geen geld ter beschikking zal stellen voor een aquaduct.

In [een brief](#), die als bijlage bij de RIB is opgenomen, komt de minister tot de conclusie dat een aquaduct 115-155 miljoen duurder is dan een brugvariant en herhaalt ze haar opvatting op basis van de voorliggende stukken geen aanleiding zien tot een nadere kostenverkenning. De conclusie luidt dat het rijk geen cofinanciering voor een aquaduct zal leveren.

Het college stelt in de RIB: 'Het standpunt van provincie en rijk is helder: er is geen cofinanciering mogelijk voor een aquaduct en voor de realisatie van mogelijke meekoppelkansen is de gemeente Oirschot zelf financieel verantwoordelijk. Het college ziet echter een aquaduct bij de Wilhelminapassage als een kwalitatieve verbetering ter plaatse en wenst daar vooralsnog aan vast te houden'.

31. 23 november 2021

Er vindt informeel overleg plaats (het verslag spreekt van een 'informeel informatie-uurtje A58') tussen raad en college n.a.v. de RIB van 12 november (zie 30). Er is een verslag van deze bijeenkomst (bijlage 31).

Uit het verslag wordt duidelijk dat de brief van de minister kwaad bloed zet bij veel raadsleden. Er wordt gesproken over 'onwaarheden' en men is voornemens die recht te zetten.

In het verslag staan weinig concrete en controleerbare afspraken, maar Ad van Beek geeft aan dat een vraag over de mogelijkheden van cofinanciering is uitgezet bij afdeling financiën maar dat hierover nog geen informatie ontvangen is.

De conclusie luidt dat een brief wordt verzonden naar de minister en dat de reactie van ipv Delft op de brief van de minister (zie 30) wordt opgevraagd.

32. 14 december 2021

De raad ontvangt [een afschrift van een brief](#) die ingenieursbureau ipv Delft heeft verzonden aan de minister van I&W. Het ingenieursbureau stelt dat zijn raming wel degelijk accuraat is en verwijt de minister 'op deze wijze het publiek en de besluitvorming op het verkeerde been te zetten'.

33. 24 januari 2022

De raad ontvangt [een raadsinformatiebrief](#). De RIB volgt (naar eigen zeggen) op:

- 'de brief van de minister van 3 november jl.,
- de in kopie verkregen brief van ipv Delft met haar reactie op de conclusies van de minister;
- de raadsvragen van M. Wemelsfelder (D66) over de notulen van het overleg dat 20 oktober jl. plaatsvond;
- het informeel overleg dd 23 november jl.
- het B&W-informatie-uurtje dd 18 januari jl'

Het college verbreedt in deze RIB het perspectief. Het gaat niet alleen om een aquaduct, maar om bredere maatschappelijke meerwaarde:

'We hebben de minister gevraagd opnieuw met ons in gesprek te gaan om vanuit de Brede Welvaarts-gedachte met de gezamenlijke overheden te bepalen wat de best mogelijke realisatie van de passage van het Wilheminakanaal is die we willen en kunnen realiseren. Wij zijn van mening dat het louter neerleggen van een aquaduct niet leidt tot de verbetering die we met elkaar graag zouden zien. Daar is meer voor nodig. Dit vraagt onder meer een forse inzet om tot een kwalitatief hoogwaardige landschapontwikkeling te komen.'

In de RIB worden daarnaast mogelijkheden geschetst om als gemeente financieel bij te dragen aan een aquaduct door te putten uit reserves of geld te lenen. Putten uit bestemmingsreserves 'vraagt een fundamentele herziening van de reservepositie' en lenen van geld zorgt, ondanks de lage rentestand van dat moment, voor grote jaarlijkse verplichtingen, vergelijkbaar met 3,5% OZB bij een leenbedrag van 5 miljoen, wat gekwalificeerd wordt als 'een uiterst klein bedrag om in de meerkosten van het aquaduct bij te dragen of om in te zetten voor landschapontwikkeling'.

Ter voorbereiding van het gesprek met de minister wil het college graag 'met de raad in gesprek om tot een kader te komen waarbinnen het gesprek met de minister gevoerd kan worden'.

34. 24 januari 2022 (2)

Het college stuurt op deze dag nog [een raadsinformatiebrief](#) aan de raad over de A58. Hierin wordt melding gemaakt van vertraging bij de terinzagelegging van het ontwerp-tracébesluit. Oorzaak: er moeten nieuwe stikstofberekeningen worden gemaakt. Dit zorgt ervoor dat terinzagelegging in de eerste helft van 2022 niet te verwachten is.

35. 24 januari 2022 (3)

Het college [beantwoordt raadsvragen](#) van Marienette Wemelsfelder (D66). Ze vroeg naar het verslag van een gesprek waaraan de minister van Infrastructuur en Waterstaat refereert in zijn brief van 3 november 2021. Het betreft de brief die als bijlage bij de RIB van 12 november (zie 30) is meegestuurd.

Het college is kort in zijn beantwoording: er is geen verslag dus het kan ook niet worden gedeeld.

Vervolg vragen worden [door het college beantwoord](#) op 22 februari 2022.

36. 8 februari 2022

Het college [beantwoordt schriftelijke vragen](#) van Corine van Overdijk (VVD). Voor de inhoud van de antwoorden wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief van 24 januari (zie 33). In de beantwoording wordt ook verwezen naar de reactie van ipv Delft op de bevindingen van de minister (zie 32).

37. 15 februari 2022

Er vindt een besloten themasessie plaats tussen raad en college naar aanleiding van de RIB (zie 33). Er is geen verslag van het overleg, alleen een presentatie. Daaruit blijkt dat niet alleen een presentatie, maar ook een gesprek onderdeel is geweest van de sessie.

In de presentatie (bijlage 37) lichten de betrokken portefeuillehouders het proces toe en worden impressies getoond van InnovA58 (viaduct) en het aquaduct (ipv Delft). Ook wordt ingezoomd op de financiën. Een aquaduct is 80-100 miljoen duurder en op basis van regionale bijdrageregelingen zou Oirschot daarvan minimaal 25% moeten bijdragen. Dit betekent een investering van minimaal 20-25 miljoen, hetgeen een jaarlijkse last van €800.000 tot €1 miljoen betekent (rente was destijds zo goed als nihil).

Het vervolg: nieuw overleg met de minister/Rijkswaterstaat en een RIB met financiële uitwerking.

Met betrekking tot landschapsontwikkeling wordt voorgesteld een 'bidbook' te laten maken: 'welke kansen kan de gemeente Oirschot 'verzilveren' bij realisatie aquaduct?' De focus ligt op het benoemen van maatschappelijke baten van een aquaduct.

38. 22 februari 2022

In een 'vertrouwelijke' raadsinformatiebrief (bijlage 38) deelt het college zijn interpretatie van het gesprek een week eerder (zie hierboven bij 37). Bij gebrek aan een verslag van die bijeenkomst is dit het enige document dat beschrijft wat daar gezegd is. In het kort:

- De raad vraagt een bidbook van het college om te gebruiken als lobby-instrument naar volksvertegenwoordigers in de provincie en in Den Haag. Het moet kunnen worden ingezet voor de MIRT²-bespreking in april 2022 in de Tweede Kamer en de raad is bereid in het bidbook te investeren;
- In het bidbook mag een richtbedrag opgenomen worden dat de gemeente Oirschot kan bijdragen. De raad kan over dat bedrag later besluiten;
- Het rapport van ipv Delft wordt als uitgangspunt genomen, niet de cijfers van Rijkswaterstaat;
- Met de cijfers van ipv Delft moet rekening gehouden worden met een gemeentelijke bijdrage van minimaal 20 miljoen voor een aquaduct. Hierbij is de rekenmethode '25% rijksoverheid, 25% provincie, 25% gemeente, 25% derden' gehanteerd;

Het college geeft een aantal winstwaarschuwingen en kanttekeningen aan:

- De productie van een bidbook is te ambitieus. Het lukt in tijd en beschikbare menskracht (binnen en buiten de organisatie) niet om dit voor elkaar te krijgen en een benaderd bureau geeft aan 'dat er te weinig inhoudelijke aanknopingspunten zijn om een overtuigend 'bidbook' te schrijven, nu er maar weinig mogelijkheden lijken te zijn voor kwalitatief hoogwaardige gebiedsontwikkeling'. Bovendien is er nog geen conceptvisie. Een toekomstschets is het hoogst haalbare;

---

² Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport.

- Voor gebiedsontwikkeling zijn geen 'potentiële kostendragers (...), nu er geen mogelijkheden voor woningbouw c.q. bedrijventerrein zijn';
- Uiterlijk 28 maart is raadsbehandeling nodig. 'Het demissionaire college [zal] een voorstel aan de raad moeten vaststellen (...). Dit betekent ook dat een dan demissionaire raad een besluit zal nemen met langjarig effect'.

Het college stelt voor: 'Om met elkaar de besluitvorming ter zake ordentelijk vast te leggen zal in overleg met de griffie op zeer korte termijn een vergadering van het presidium plaatsvinden. Als de voorgelegde vraag positief beantwoord wordt, dan zal de route verder uitgewerkt worden'.

39. 23 februari 2022

Het presidium overlegt. Wethouders Van Beek en Machielsens schuiven aan. In het [verslag van de bijeenkomst](#) staan deze conclusies en afspraken:

- Een bidbook is niet nodig;
- De eerder opgestelde brief (aan de minister, red.) zal verder worden aangekleed;
- De gemeente is bereid om financieel bij te dragen;
- Hiervoor is een raadsbesluit nodig;
- Na het gesprek met de minister wordt er gewerkt aan uitwerking toekomstschets –gebiedsontwikkeling;
- Na het gesprek met de minister (dit is gepland op 15 maart, red.) volgt er een terugkoppeling;
- Op 29 maart, besluitvormende raadsvergadering met o.a. afscheid raad wordt de concept brief aan de minister met kopie voor de Tweede Kamerfracties geagendeerd. Hierin wordt opgenomen de bereidheid tot financiële bijdrage die past bij de schaal van Oirschot;
- Later komt aan de orde: de toekomstschets en het interne overleg over de financiële bijdrage.

40. 29 maart 2022

De raad is voor het laatst samen in de samenstelling van 2018-2022. Het agendapunt A58 is geagendeerd, maar krijgt geen bespreking. De online afspraak tussen burgemeester Keijzers en wethouder Van Beek met minister Harbers is verzet naar 28 maart. Dat is te kort dag om een terugkoppeling te geven en een brief voor te bereiden. De kwestie wordt verdaagd naar een volgend presidium, zo stelt het college voor.

41. 4 mei 2022

Het college koppelt in [een raadsinformatiebrief](#) terug uit het gesprek dat burgemeester Keijzers en wethouder Van Beek op 28 maart 2022 hadden met minister Harbers van I&W, daarbij citerend uit een [brief van de minister](#) die als bijlage bij de RIB gevoegd is:

'De minister geeft aan dat hij niet beschikt over de financiële middelen om tegemoet te komen aan het financiële verschil tussen een aquaduct en een viaduct. Daarnaast bestaat er vanuit de doelstellingen van het project bezien (verbeteren doorstroming) geen noodzaak voor een aquaduct. Voor het gewenste aquaduct en eventuele andere aanvullende wensen is de regio aan zet om financiering te regelen.'

In de RIB wordt ook nog kort ingegaan op de stikstofproblematiek. InnovA58 behoort niet tot één van de 12 projecten die ondanks de stikstofproblematiek door kunnen gaan. De lijst van 12 is echter nog niet in beton gegoten, aldus het college.

42. 31 oktober 2023

Het college geeft in [een raadsinformatiebrief](#) aan twee ministers een brief te hebben gezonden: [de minister van Volkshuisvesting](#) en de minister van [Infrastructuur en Waterstaat](#). In de (identieke) brieven wordt een relatie gelegd tussen de bouwplannen in Boterwijk en (het uitblijven van) geluidswerende maatregelen op de A58. In het kort: het uitblijven van de maatregelen zorgt voor stagnatie van de realisatie van woningen. Beide ministers worden uitgenodigd om de situatie ter plaatse te komen bekijken.

43. 7 november 2023

Tijdens een themasessie over Ontwikkeling Boterwijk/Den Heuvel wordt in [een presentatie](#) de geluidsbelasting van de A58 genoemd als obstakel. Om woningbouw mogelijk te maken is het nodig 'beweging te krijgen in het dossier geluid A58', aldus de presentatie.

44. 2 april 2024

Het college doet in [een raadsinformatiebrief](#) verslag van het bezoek van 'ambtelijke delegatie van het ministerie van infrastructuur, wonen en de provincie'. In de RIB wordt geconcludeerd dat verschillende problemen/vraagstukken verband met elkaar houden: 'het sluipverkeer, de ontsluiting Oirschot uit over de brug Heuvel, geluid, leefbaarheid, woningbouw en natuurlijk daarbij de ontwikkeling van Oirschot op de lange termijn'.

Ook wordt er gesteld: 'De gevolgen van het elkaar aan het lijntje houden de laatste jaren is dat er te weinig beweging in de complexe dossiers zit en ook het toekomstperspectief op allerlei dossiers onder druk komt te staan'. Het college stelt de rest van 2024 in het teken van het verder brengen van de gebiedsvisie Boterwijk.

45. 6 mei 2024

Tijdens een niet-openbare raadsbijeenkomst wordt de raad door de ingehuurde lobbyiste bijgepraat over de stand van zaken van de lobby A58. Van deze bijeenkomst is geen verslag gemaakt, wel is er een presentatie beschikbaar (bijlage 45).

De lobbyiste heeft tijdens de bijeenkomst aangegeven dat al geruime tijd geen beweging zit in de lobby. Anders gezegd: het is niet te verwachten dat een lobby gaat leiden tot een aquaduct, simpelweg omdat het niet aansluit bij de doelstellingen van de minister van infrastructuur en waterstaat. Halsstarrig vasthouden aan een aquaduct als (enige) voorkeursvariant is inmiddels moeilijk houdbaar is en beneemt het college van de vrijheid om over optimalisatie van andere varianten mee na te denken. De lobbyiste pleitte namens het college voor ruimte om met het ministerie/Rijkswaterstaat en de provincie in gesprek te gaan over de best haalbare variant voor Oirschot, ook als dit geen aquaduct betreft.

46. 1 oktober 2024

Het college deelt de meest recente ontwikkelingen op het dossier met de raad in [een raadsinformatiebrief](#). De volgende zaken worden belicht:

- Er is op korte termijn geen zicht op doorstart van InnovA58. Het is daarom reëel om te verwachten dat de daadwerkelijke verbreding op zijn vroegst pas richting 2035 zal plaatsvinden;
- De effecten van de schaalsprong van de Brainportregio zijn in 2015 niet meegewogen bij de keuze van het voorkeursalternatief. Voldoen deze keuzes van destijds nog wel?
- Het viaduct over het Wilhelminakanaal blijkt technisch in slechte staat en moet in zijn geheel worden vervangen. Het college ziet hierin aanleiding opnieuw met het ministerie in gesprek te gaan;
- Er zijn twee scenario's voor vervanging van het viaduct: gelijktijdig met de verbreding van A58 of daarop vooruitlopend. De resterende levensduur van het viaduct is daarbij een bepalende factor;
- Als vervanging vooruitlopend op verbreding nodig is, dan stelt het college voor 'in elk geval in te zetten op een bredere overspanning om zo meer ruimte te creëren voor het inpassen van het onderliggende wegennet, verblijfswaarde en (sociale) veiligheid';
- Het saneren van geluidshinder is gekoppeld aan de verbreding van de A58. Die laat dus op zich wachten, wat zorgt voor vertraging voor bouwen bij Den Heuvel;
- Het college ziet kansen om 'een vanuit de doelstellingen van brede welvaart in de hotspotregio Brainport Eindhoven te formuleren en voor Oirschot 'best haalbare lange termijn oplossing' te agenderen'.